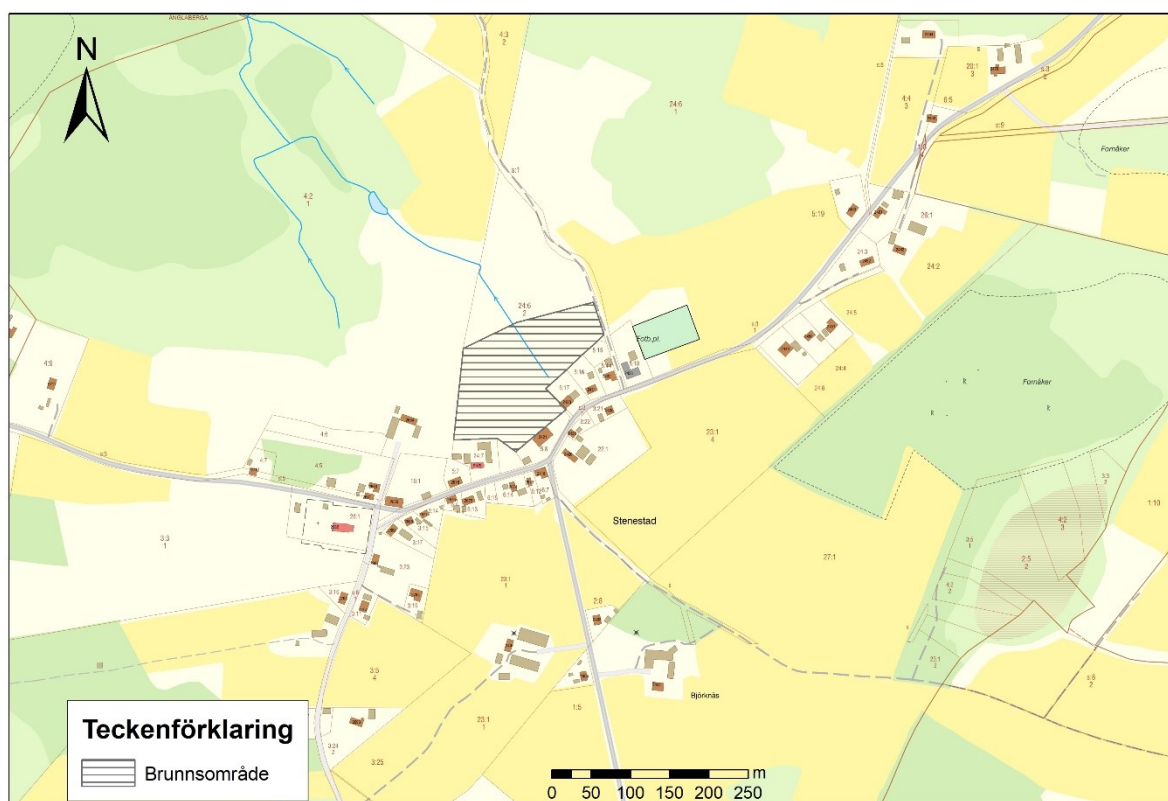

Samrådsunderlag Stenestad

Uttag och bortledning av grundvatten vid Stenestads kommunala grundvattentäkt

Den kommunala vattentäkten försörjer delar av Stenestads hushåll med dricksvatten, i dagsläget cirka 15 fastigheter. För att långsiktigt säkra den kommunala dricksvattenförsörjningen i Stenestad, ska tillstånd sökas för vattentäkten, samt för anläggandet av en ny brunn så att täkten i framtiden har två brunnar. Tillstånd söks enligt 11 kap miljöbalken.

I figur 1 visas läget för brunnsområdet, där den befintliga brunnen finns och där en ny brunn kommer att anläggas.

Figur 1. Karta över brunnsområde. Inom detta område finns den nuvarande brunnen. Här kommer också en ny brunn att anläggas.

Historik om vattentäkten i Stenestad

Nuvarande brunn borrades troligen 1946 i samband med att en utredning gjordes för Stenestads vattenförsörjning. Uppgifterna är osäkra. Brunnen är borrad ner genom ett jordlager som består av morän till underliggande berggrund, i anslutning till en diabasgång. Brunnen var ursprungligen 22,5 meter djup, men till följd av ett ras är den numera cirka 12 meter djup. Vattnet tas från de sprickor i berggrunden som finns i anslutning till diabasgången. Vattenkvaliteten är god och väl lämpad för dricksvattenberedning.

Ny brunn säkerställer vattenförsörjningen

Ytterligare en brunn kommer att borraras för att öka säkerheten i den kommunala dricksvattenförsörjningen. Läget för den nya brunnen är inte fastslaget, men den kommer att borraras på samma fastighet (Stenestad 24:6) som befintlig brunn. Denna fastighet ägs av Svalövs kommun.

Vattenbehov och kapacitet

Den mängd vatten som behöver tas ut i vattentäkten styrs av hur mycket vatten som används i samhället. Tillfälliga större läckor på ledningsnätet kan också kortvarigt öka vattenuttaget. Åren 2013–2018 var vattenförbrukningen i medeltal knappt 2000 kubikmeter per år. Det motsvarar cirka 5,5 kubikmeter på ett medeldygn. Vattenförbrukningen är normalt något högre under sommarmånaderna jämfört med resten av året.

En vattenbehovsprognos som sträcker sig till år 2050 har tagits fram. Med hänsyn till befolkningsprognos, samhällets utveckling och ett ökat antal inkopplade fastigheter har vattenbehovet beräknats till 20 kubikmeter per medeldygn, totalt 7 000 kubikmeter per år. Maximalt dygnsuttag har beräknats till 48 kubikmeter per dygn. Prognosen är så klart behäftad med några osäkerheter, men med den nuvarande och den planerade brunnen finns det med god marginal kapacitet för uttag av dessa vattenmängder. Tillståndet söks med vattenprognosens beräkningar som grund.

Geologisk områdesbeskrivning och utförda undersökningar

Stenestad är högt beläget på urbergshorsten Söderåsen som geologiskt utgörs en granitisk bergart med frekvent förekommande diabasgångar i nordväst-sydostlig riktning. Diabasgångarnas storlek varierar från några enstaka meter till tiotals meter. Ovanpå berggrunden finns jordlager som består av sandig morän som den senaste inlandsisen lämnade efter sig. Jordlagrets tjocklek är väldigt varierade, från obefintligt till cirka 10 meter strax öster om samhället.

Under juni 2019 utfördes en brunnsinventering i Stenestad. Inledningsvis skickades ett informationsbrev och en svarsblankett ut till samtliga fastigheter inom 500 meters radie från brunnsområdet. Utvalda brunnar besöktes sedan i fält. I november 2019 utfördes en geofysisk undersökning av den kommunala fastigheten Stenestad 24:6 som syftade till att lokalisera diabasgångar i berggrunden inför kommande brunnsborrning. I februari 2020 gjordes ett kortare pumptest i den befintliga brunnen för att testa dess kapacitet. Under pumptestet mättes grundvattennivån i pumpbrunnen samt i en närliggande privat brunn.

Provpumpningen visade att vattentäkten i nuläget (det vill säga med enbart en brunn) har en kapacitet som överstiger både det medeldygnsuttag och det maxdygnsuttag som tillstånd ska sökas för. Vidare visade provpumpningen att påverkan på grundvattennivåer i omgivningarna är mycket liten. De naturliga variationerna i grundvattennivåer kopplat till nederbörd och årstidsvariationer är betydligt större än påverkan från uttaget vid den kommunala vattentäkten.

Provpumpningen visade att påverkan på grundvattennivåerna är små.

Naturskydd

Vattentäkten i Stenestad berör inget område som har utpekade skyddsintressen.

Influensområde och samrådskrets

Influensområdet är det område där grundvattnet kan påverkas av pumpningen i vattentäktens brunnar. Inom området kan grundvattnet sänkas. Gränsen för området har satts där avsänkningen beräknas bli 0,3 meter. Den största avsänkningen sker vid uttagsbrunnarna, där den uppgår till några meter. Hur privata brunnar påverkas kommer att utredas i en miljökonsekvensbeskrivning som kommer att ingå i ansökan till mark- och miljödomstolen. Influensområdet visas i figur 2. De som har en fastighet inom influensområdet ingår i det här samrådet (sakägarkretsen). Samtliga har fått det här utskicket och inbjuds att komma med synpunkter.

Fig. 2. Influensområdet.

Förutsebara miljökonsekvenser av grundvattenuttaget

Enligt beskrivningen ovan medför grundvattenuttaget ingen väsentlig påverkan på grundvattennivåerna i området. Därmed förväntas ingen negativ påverkan uppkomma på växtlighet eller vattentillgång i andra brunnar i närområdet. Då ingen väsentlig sänkning av grundvattennivåerna uppkommer och det inte heller förekommer sättningskänsliga jordarter i området, föreligger inte heller någon ökad risk för sättningar i området.

Vattentäkten har drivits under lång tid utan att några negativa konsekvenser av grundvattenuttaget upptäckts av vare sig Svalövs kommun eller NSVA. Den påverkan som ofrånkomligen uppkommer är en viss påverkan på vattenbalansen i området, den är dock mycket liten. Inom påverkansområdet bildas årligen knappt 200 000 kubikmeter grundvatten från nederbörden. Vid vattentäkten kommer 7 300 kubikmeter att utvinna årligen, vilket betyder att knappt 4 % av det bildade grundvattnet kommer att utvinna för dricksvattenproduktion.

Grundvattnet strömmar naturligt mot nordväst i Stenestad för att sedan vika av mot väst en bit norr om samhället. Samhället och vattentäkten ligger inom Vegeås avrinningsområde vilket innebär att all nederbörd och allt grundvatten förr eller senare rinner till Vegeå. Istället för att fortsätta strömma som naturligt grundvatten tas alltså en del av grundvattnet upp i uttagsbrunnarna och leds, via vattenverket ut i samhället. Efter användning i samhället går merparten av vattnet till Stenestads avloppsreningsverk där vattnet sedan släpps ut i en bäck som inledningsvis rinner mot nordväst. Vattnet återförs inom samma avrinningsområde och når därmed Vegeå oavsett om det tas ut vid vattentäkten eller inte. Påverkan på vattenbalansen sett över ett större område blir försumbar.

Sammanfattningsvis kan ingen negativ miljöpåverkan av betydelse förutses till följd av grundvattenuttaget.

Mer information

För frågor om projektet med att söka nytt tillstånd, vänligen kontakta någon av följande:

Uppdragsledare WSP: Fredrik Björkman, 010-722 53 78 eller fredrik.bjorkman@wsp.com

Projektleddare NSVA: Lars Ödemark, 010-490 97 66 eller lars.odemark@nsva.se

Med vänlig hälsning

Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp AB